

CONSTANȚA

APARE DUMINICĂ

20 bani numeru 20

Administrația, strada Gărei No. 25.

Abonamentul 10 lei pe an

Cerem ANULAREA ALEGEREI

Se poate ca pe când noi scriem aceste rânduri cestia alegerii la comuna Constanța din zilele de 5 și 12 Martie să fie regulată definitiv la minister, fie că alegerea ar fi casată, după cum am opinat noi și cei ce au făcut contestația, fie că ea ar fi fost confirmată, după cum cer adversarii noștri, triumfatori la scrutinul de balotație.

Ori-cum ar fi, ținem să amintim guvernului central conservator eșecurile ce au suferit prefectii sei din Constanța, ori de câte ori a fost ales la comuna noastră de 10 ani încoace: la 13 Octombrie și 22 Decembrie 1891, la 4 și 11 Septembrie (balotație) din 1894 și acum; pe când la singura alegere faptuită sub guvernul liberal, cea de la 1 Noiembrie 1898, lista prefectorială n'a avut de cât 13 voturi de opoziție, — o opoziție numai de formă, înscenată de oamenii stăpânirii.

Conchidă ori cine ce va vrea, din aceste fapte; pentru noi e convingere câștigată, că prefectii liberali sunt mai abili în conducerea acestor treburi de cât prefectii regimului actual. Și această abilitate s'a dovedit și la compunerea consiliului județian și la alcătuirea camerei de comerț, al căreia membri actuali, aleși astă vară, sunt departe a egala pe cei al fostei camere de comerț.

Ne întrebăm, într'unul din numeroarele trecute, ce o fi având guvernul purilor conservatori, acum democratizați, cu Constanța? de e vecinic în disonanță cu vederile acestui oraș?

Lucrul se explică astfel: rëndul trecut ne trimetea aci, ca prefecti, numai militari, coloneli și generali, iar ca primari, avocați.

Nici unii nici alții nu erau pe placul locuitorilor; cei d'întăiu, formând *o castă a parte*, se știe, au multe prevențiuni în contra elementului civil, ca prăpăstii se deschid uneori între unii și alții, iar cei din urmă, avocații, n'au fost și nu vor fi nici odată buni gospodari publici.

De rëndul acesta guvernul bătrânilor conservatori ne-a trimis în capul județului pe un tînăr membru al aristocrației din Moldova de sus, care a neglijat cea d'întăiu datorie a unui șef de județ: pe aceea de a cunoaște societatea arondisementului ce era chemat să administreze.

Rezultatul, după un an? Rezultatul e, că, obsediat fiind de un îndrăzneț, ne-a dat alegerea din urmă de la comuna de reședință, un rezultat pe care prefectul îl deplorează astăzi, de sigur cu guvernul central împreună.

Alegerea a fost contestată pentru ingerințele și ilegalitățile nemăpomenite până acum în Dobrogea, la care însuși prefectul, personal, a trebuit să se dea, spre a scăpa de rușinea caderii listei guvernamentale.

Nu știm ce va hotărî ministerul, pus într'o grea încurcatură de motive contestației; nici nu ne batem prea mult capul să aflăm.

Opiniunea noastră, am spus-o și rëndul trecut, este: să se invalideze alegerea, fiind pătată de cea mai irreverentioasă ingerință.

Invalidând această alegere, d-l ministru de interne, onorabilul domn general Manu, ar face două lucruri bune.

Ar menagia comunei, edilității ei, zdruncinul unei gospodării provisorii, de scurtă durată, — ori-cari ar fi administratorii comunali pe cari d-sa i-ar numi — și ar face să se uite acea neghioabă telegramă, care a fost expusă vederii atâtor alegători, spre cea mai adâncă deprimare a tuturor celor ce altminterlea judecău până aci pe nobilul oaspe de atâția ani al Constanței.

În acest caz s'ar șterge curînd din memoria locuitorilor Constanței impresiunea penibilă ce le-a lăsat faptul, la care niminea dintr'ei nu s'a putut gândi vreodată: să fie siliți a vota pentru cel mai antipatic om din orașul nostru.

Cu alte cuvinte, s'ar întări convingerea ce e în sufletul tuturor căți cunosc de aproape pe d-l general Manu, că d-sa nu este ministrul care să permită intrigi și inimiștiuni streine în departamentul ce conduce.

X. Y.

Banca de Scont din Constanța

Societate Anonimă Capital 400,000 lei

RAPORTUL Consiliului de Administrație

către Adunarea Generală din
25 Martie 1900

Constituire

Domnilor acționari,

Prin inițiativa laudabilă a d-lui Luca Ionescu s'a făcut la începutul anului trecut un apel călduros la comercianții, industriașii și proprietarii din oraș și județ pentru întemeierea unui institut de credit în orașul Constanța.

Ideia era fericită :

Când toate privirile sunt ațintite asupra prosperității orașului nostru când statul și-a impus cheltueli de zecini de milioane pentru a clădi aci primul port al țerei—după ce a făcut monumentalul pod peste Dunăre—când afacerile comerciale iau din ce în ce un avânt tot mai accentuat, înființarea unui institut de credit constituia o necesitate, o adevărată utilitate publică.

Toți dar cari ne-am asociat la întemeierea Băncii de Scont din Constanța, am fost mai mult împinși de un sentiment de datorie socială, de cât de dorința unui câștig, de-altminterlea foarte legitim.

Am avut în vedere, după cum o spunem destul de lămurit în statutele noastre, să favorizăm și să susținem dezvoltarea comerțului, industriei și agriculturii.

Și trebuie, domnilor acționari, să fim cu atât mai mulțumiți de opera noastră, cu cât am pus la dispoziția publicului laborios micul nostru capital, într'un timp de criză care a sdruncinat toate clasele producătoare.

Am oferit ajutorul nostru tocmai într'un timp de jenă, când creditul era restrâns pe toate piețele, când numerarul devenea tot mai rar și când transacțiunile se efectuau cu cea mai mare rezervă și anevoință.

Criza fiind în mare parte pricinuită de reaua recoltă a anului trecut și cum județul nostru a fost cel mai bântuit de secetă, înțelegeți domnilor acționari, cât de bine apreciat a fost concursul ce am oferit tuturor

acelora cari riscau să piardă, într'un an de dezastru economic avutul și renumele lor.

Conștiinți de marea misiune ce au instituturile de credit și urmând frumosul exemplu ce ne-a oferit Banca Națională și Banca de Scont din București, cari au fost de o solitudine mai presus de oricare laudă pentru creditul public și privat, am deschis cu deplină încredere Casa noastră la toate nevoile comerciale, industriale și agricole.

Resultatul a fost că fondul nostru special a fructificat așa cum nu speram și în același timp piața a putut înconjura primejdia ce o amenința.

Organizarea

Prin actul autentificat de Tribunalul Constanța la No. 841 din 17 Mai 1899 și publicat în „Monitorul Oficial” No. 69 din 26 Iunie acel an, Banca de Scont din Constanța fiind constituită conform regulilor prescrise de Codul Comercial, Consiliul de administrație ales de D-v. în Adunarea generală de la 16 Mai 1899, s'a întrunit în ședința de la 20 Iunie, când a incredințat sarcina de Director D-lui Luca Ionescu, desemnând ca administrator delegat pe Președintele nostru, domnul M. Koiciu.

La 1 Iulie anul trecut Banca a început să funcționeze.

Acțiuni

Din cauza crizei am crezut de cuviință să repartizăm în 7 rate lunare vârsămintele datorite de subscriitorii peste vârsămintul de 30 la sută efectuat la constituire.

Iată care a fost pe fie-care lună contul vârsămintelor efectuate până la 31 Decembrie :

Iunie	30 la sută	Lei 120000
Iulie	10 la sută	„ 53890
August	„	„ 21930
Septembrie	„	„ 17760
Octombrie	„	„ 16710
Noembrie	„	„ 21190
Decembrie	„	„ 27310
		„ 278790

Depozite

Ni s'a depus spre fructificare lei 75100 și anume în :

Iulie	Lei 40000
August	„ 12000

Septembrie	„ 9600
Decembrie	„ 12500
	„ 75100
S'au retras	„ 13800
A rămas sold la 31 Decembrie 1899	„ 61.300

Ca început suma ce ni s'a incredințat spre fructificare, cu o dobândă numai de 6 la sută, într'un timp când banul era foarte scump și foarte căutat e o dovadă de încrederea ce a inspirat publicului Banca noastră.

Cel d'intăi deponent a fost președintele nostru, care a depus 50.000 lei ca îndemn și încurajare pentru alții.

Unul din factorii puternici, cari asigură prosperitatea institutelor de credit este depozitul voluntar.

Vom face dar un apel călduros către toți aceia cari au bunul obicei de a pune un ban d'oparte din rodul muncii lor și îi vom îndemna să,și aducă economiile lor la Banca noastră, pentru a,și constitui treptat și pe nesimțite un mic capital. Cu aceasta producătorii înțelepți și prevădători își fac și lor un bine și în același timp aduc un folos real societății, concentrând la o laltă mai multe forțe economice pentru a le pune în serviciul producției.

Operațiunile

Incepând operațiunile tocmai în toată criza și având de luptat cu toate dificultățile inerente oricărui început, a trebuit să fim foarte circumspecți, apreciând cu toată atențiunea solvabilitatea celor ce ne solicitau creditul, făcându-ne o normă severă de a nu angaja capitalul ce ne-ați incredințat în afaceri incerte, sau dubioase.

De și era greu în niște împrejurări anormale să avem o orientare clară asupra situațiunii pieței, avem cu toate astea satisfacțiunea să vă aducem la cunoștință că în cele 6 luni de existență ce am avut în primul an social n'am suferit nici o pierdere.

Inceputul acesta îmbucurător vă poate îndreptăți a crede domnilor acționari că Consiliul de Administrație e pătruns de conștiința datoriei și se va sili și de acum înainte să merite încrederea cu care l-ați onorat.

Operațiunile Băncii, la început, modeste, au sporit proporțional cu augmentarea capitalului efectiv.

Scontul a fost cea mai de căpetenie operațiune a Băncii.

Pentru a judeca mișcarea efectelor scontate, vom reproduce operațiunile săvârșite în fie-care lună:

Iulie	Lei 88071.40
August	136730.15
Septembrie	136094.65
Octombrie	110706.85
Noembrie	227168.15
Decembrie	318778.50
	<u>1017549.70</u>

Capitalul vărsat fiind insuficient pentru a satisface numeroasele cereri de scont, ne-am folosit de creditul ce ni s'a acordat și ast-fel din suma scontată am rescontat în:

Septembrie	Lei 109902.25
Octombrie	75017.65
Noembrie	138889.90
Decembrie	255085.05
	<u>578894.85</u>

Beneficii

Beneficiile brute realizate din dobândi și comisioane în cele 6 luni cu un capital vărsat, care abia s'a urcat în ultima lună a anului la lei 278790 au atins cifra de lei . 32559.55

Din această sumă deducând dobândi plătite și cele raportate asupra exercițiului curent și spese de administrație în sumă de lei 24416.20

Remân beneficii nete . 11443.35

Din această sumă prelevând 5 la sută primul dividend datorit acționarilor la capitalul de 360000

Lei 9000

Remâne „ 2443.35

Care se va distribui, conform art. 71 din statute, în modul următor: 20% La fondul de rezervă

Lei 488.70

5% Consiliului de administrație „ 422.20

3% Directorului „ 73.30

1% Censorilor „ 24.40

1% Funcționarilor ca gratificație „ 24.40

2% Pentru formarea unui fond de ajutor pentru impiegații Societății „ 48.95

68% Acționarilor al doilea dividend „ 1661.40

2443.35

Dacă dividendul ce se distribuie acționarilor s'ar fi raportat la capitalul vărsat până la 31 Decembrie,

adică la suma de lei 278790 dividendul ar reprezenta pe an 7,65%.

Am crezut însă că e mai drept să atribuim dividendul la suma de 360.000 cât trebuia să se verse în cursul anului și cu cât de alt-fel s'a încheiat la finele anului contul acționarilor.

Dividendul dar de distribuit reprezintă 5.92 la sută pe an.

La prima vedere s-ar părea că acest dividend ar fi prea mic; dacă însă ținem seamă de modul cum capitalul a fost vărsat în casa societății rezultatul poate fi considerat ca mulțumitor.

Pentru a învedera aceasta vom da următorul exemplu:

La un capital de 900 lei—reprezentând vărsămintele obligatorii în cursul anului la 10 acțiuni—dobânda de 5 la sută la capitalul vărsat în fie-care lună, ar fi:

Epoca vărsăm.	Suma vărsată	Dobânda
5 Iunie	30% . . 300	8.71
5 Iulie	10% . . 100	2.49
5 August	„ . . 100	2.06
5 Septembrie	„ . . 100	1.62
5 Octombrie	„ . . 100	1.21
5 Noembrie	„ . . 100	0.78
5 Decembrie	„ . . 100	0.36
	<u>900</u>	<u>17.23</u>

Dacă dar dobânda de 5 la sută s'ar fi raportat numai la capitalul vărsat și pe timpul cât a funcționat, s'ar fi convenit să se plătească ca dividend numai 3,82 la sută pe an.

Din toate cele expuse rezultă domnilor acționari că avem tot dreptul să ne felicităm cu aceia ce am obținut până acum, având cu toții deplina încredințare că în anul al 2-lea, când avem de mânuit întregul capital și când creditul nostru a sporit considerabil, vom realiza un dividend care să corespundă cu așteptările D-voastre.

Pentru a vă da seamă de avântul ce a luat Banca noastră, cu începutul anului al doilea, ne-am permis a anexa la prezenta Dare de seamă o situație pe lunile Ianuarie și Februarie 1900.

Sporirea capitalului

În vedere că în cursul acestui an vom organiza un serviciu de comision pentru cereale și în vedere că chiar operațiunile de scont reclamă

un capital mai mare, vă rugăm domnilor acționari să luați în discuțiune propunerea de sporire a capitalului până la concurența sumei de un milion, lăsând la bună chibzuință a Consiliului de Administrație epoca emisiunii și modul cum să se facă vărsămintele.

Președinte, **M. Koiciu**

Vice-Președinte, **A. N. Zissu**

- Membri
- Jeremia E. Popa
 - P. A. Holban
 - D. Bărbulescu
 - Luca Oancea
 - Aldea Nestor
 - Al. Cosma
 - Luca Ionescu

INFORMAȚIUNI

De la Banca de Scont.

În ziua de 25 Martie a avut loc adunarea generală a acționarilor Băncii de Scont din Constanța, în localul Camerei de Comerț din oraș.

Au fost reprezentate 3144 acțiuni din numărul lor total de 4000, a câte 100 lei.

D-nu Președinte al Consiliului de Administrație M. Koiciu dă citire dăreii de seama pe care o publicăm mai sus iar d-l I. Berberianu raportul cenzorilor asupra gestiunii, pe care adunarea le aprobă, descărcând consiliul de administrație de gestiunea sa pe anul trecut.

Se procedează apoi la alegerea celor 3 membri eșiți la sorți, și se re aleg cu unanimitatea voturilor foștii membri în consiliul de administrație d-nii Al. Zissu, M. Koiciu și Luca Oancea iar ca cenzori se aleg d-nii V. Paspati, Căpitan I. Niculescu și L. Lascariide, și supleanții d-nii P. Grigorescu, Tănase Gh. Dabo, și Ioan Filip.

Adunarea a mai luat rezoluțiunea de a spori capitalul la un milion lei, în cursul acestui an, când consiliul Băncii va crede epoca mai nimerită. La subscrierea noilor acțiuni vor fi preferiți conform statutelor, primii acționari proporțional cu numărul acțiunilor ce posedă fie-care în momentul noii subscripțiuni.

Constatăm cu mulțumire că toată lumea a ramas deplin mulțumită de rezultatele dobândite până acum: acționarii pe foloasele ce trag și comercianții în genere, ca și agricultorii și comercianții de afară, pentru

Inlesnirile ce li s'au făcut în străbateră crizei grozave ce bătue peste tot.

Operațiunile Băncii s'au înmulțit așa de tare în lunile Ianuarie, Februarie și Martie și afacerile merg așa de bine, că acțiunile vor da la finalul acestui an un beneficiu de cel puțin 15 lei la fie-care acțiune de 100 lei.

După adunarea generală consiliul de administrație s'a intrunit în localul Băncii, unde s'au desbătut și luat câte-va rezoluțiuni noi, de administrație interioară, între cari de a se numi un cassier al Băncii, înținuțe ce o îndeplinea până acum directorul Băncii.

De la Comună.

Monitorul oficial al comunei, numerile din urmă, sunt pline de cetățeni noi, peste 300 de inși. Numai de la C. F. sunt vre 150 de slujbași.

N'a ramas frânar, macagiu, la gara oraș, sau în port, pe care d-nul Bănescu, la cererea d-lor Leon Butter și Al. Belcik, avocați, prietini ai viitorului primar, să nu-l fi făcut alegător, considerându-i funcțiunea drept titlu academic sau cens de 30 lei, cum zice legea specială a Dobrogei.

Și acești domni, erau la anul 1891, când contestau o alegere făcută cu funcționari, pe atunci patentari, de altă părere.

Cum se schimbă timpurile, și noi cu ele!

Onor. Comisie Interimară, a plătit d-lui Dr. Tălășescu, medicul portului, una mie lei prețul analizei bacteriologice a apei de la Caragea-Dirmen, sumă pe care fostul consiliu comunal, disolvat, o refuzase, de ôrece laboratorul de analiză al d-nului Tălășescu este subvenționat de comună.

Asemenea a mai plătit d-lui Belcik 1600 lei onorariu de avocat în procesul intentat posesorilor locurilor vândute de d-l Cimbri, și alte câte-va sute d-lui Macry tot pentru procese.

Viitorul consiliu comunal, — căci sperăm ca cel actual să nu fie de lungă durată — va avea să stabilească dacă onor. Comisie interimară nu și-a eșit din competență, făcând plățile de mai sus, pentru lucruri scutite de pericolul ce aduce întârzierea.

D-nul Bănescu a plătit acești bani ca și alte sume vre-o 4000 lei, tocmai leafa unui avocat anual, pentru diferite procese, la diferiți avocați, numai pentru voturi în alegere, și nici de cum pentru trebuințele comunei. Și acest om vrea să fie Primar! Ce va fi atunci

Anchetă.

Știre serioasă a sosit aseară din București, că o anchetă administrativă judiciară va veni în Constanța să cerceteze ingerințele făcute în alegeri.

S'a întâmplat omului fatal tuturor celor ce se apropie de densusul, ceea ce nu s'a mai întâmplat — nu ne aducem aminte — nici unui factor sau candidat de alegeri, vre-o dată; să le vie o anchetă publică, administrativă și judiciară, ca să-i toarne la pușcărie în cas de a nu sci să-și ascundă bine vinovăția.

Ar fi mare mirare, ca și de astădată să nu se ivească vre-un *Deus ex machina*, ca să scape pe Bănescu de situațiunea tragică ce a creat, devenind altii, ca și altă-dată, victimă perfidiei și mașinațiunilor sale.

Toată cestiunea aducerei apei în oraș a căzut în baltă, grație *alegerii* capului comisiunei interimare în persoana omului fatal orî-cărui bine, d-lui I. Bănescu; unii mai zic și d-lui Dr. Tălășescu, care a găsit că apa de la Caragea-Dirmen e rea, după ce atâtea alte analize au găsit că apa e bună; pe baza căror aprecieri s'au și cumpărat izvoarele cu 50000 lei și s'au cheltuit până acum cu puțurile vr'o 80000 lei, primul lot de lucrări.

Asupra unei dispoziții a comisiei interimare, antreprenorul Pellerin și a ridicat toate lucrurile de acolo, părăsind șantiera.

Noi am scris multe articole asupra apei, de 10 ani incoace, combătând aducerea apei de la Caragea, ca fiind prea depărtată, dar nici unuia din specialiștii ce ne-au ajutat la redijierea articolelor și aprecierilor emise nu-i a trecut prin minte să zică că apa ce curge d'acolo în lacul Sutghiol, însuși conținând cea mai dulce apă de băut, ar fi rea.

Onor. Comisie interimară a găsit că d-l Dr. Tălășescu ar merita să fie plătit cu 5000 lei, cât ceruse consiliului pentru constatarea făcută, dar

din lipsa de fonduri comunale, d-nu analizator a fost rugat să se mulțumească numai cu 1000 lei, pe care i-a primit omul, având milă de punga comunei.

D-nu Schina nu vrusese să-i dea nici un ban.

D-nu Bănescu pe baza constatărilor făcute, că apa ar conține amoniac, — auzi, amoniac! la 20 metri adâncime, după c pompare de zi și noapte, timp de 2 luni de zile! — a dispus părăsirea lucrărilor; grăbindu-se, pe iarnă, ca și în procesul intentat d-lui Cimbri, căruia tot autorul antreprizei, d-i Schina, îi vânduse terenul.

Te-ai grăbit, d-le Bănescu, ca să-ți compromiți candidatul adversar la primărie, fără să-ți aduci aminte că poți fi gonit cu petrii de locuitorii Constanței, în cas că, în privința apei, ai fi făcut lucrurile de rea credință; ceea-ce rămâne a se constata, și — se va face.

Constatăm că nici până astă-dî d-l M. Koiciu și nici autorul articolului „Cameleonul“ din „Viitorul Constanței“, nu ne-au răspuns la provocările ce le-am făcut. Vom reproduce în numărul viitor răspunsul directorului acestui ziar la *scrisoarea deschisă* ce i-a adresat d-l Koiciu, pe care îl vom trimite gratis și d-sale și redacției „Viitorului“, ca să nu *dică* că nu l'au avut, după care, dacă totuși mai tac, vom răspunde tot noi, ținându-i acolo unde se ținuesc toți calomnatorii și insinuatorii de rea credință.

D-șoara Leny N. Davidescu, de ocaziunea sezonului de primăvară și a serbătorilor ce vin, și-a asortat din nou salonul d-sale cu cele mai fine și frumoase articole de moda franceză.

Ne face plăcere a o recomanda lumii elegante din Constanța, pentru gustul d-sale deosebit de a aranja și confecționa pălăriile de dame mai cu seamă.

Cofetăria d-lui D. Postelnicu s'a mutat în piața Independenței, la fosta „Cafenea Centrală“, care se re-deschide astă-zî. Iată un singur negustor român în Constanța, care, în relativ scurt timp de când a venit, a mers tot înainte. Urâm d-lui Postelnicu succese și mai mari, și mai repezi ca cele avute până acum, cu neîntrecutele d-sale fabricate cofetăricesci.